

Vissershuisen krijgen tweede leven als vakantiewoning

Dag vissertje vis met uw mooie huis

Wie Jommeke achterna wil, kan slapen in een vissershuis. Ze liggen niet aan de dijk of het strand, maar je ruikt er nog de zee. Nu de vissers aan de kust verdwijnen, zijn hun huizen de laatste getuigen.

DOOR KATRIJN SERNEELS

Vissershuisen liggen meestal tussen polder en duinen, niet op het strand. "Veel vissers aan het einde van de twintigste eeuw waren IJslandvaarders", legt Ann-Sofie Beun, cultuurbeleidscoördinator in Koksijde uit. "Ze waren zes maanden van huis om op kabeljauw te vissen. Het was een hard leven. Lang niet alle IJslandvaarders zijn veilig bij huis, vrouw en kind teruggekeerd. Om in hun levensonderhoud te voorzien bewerkte de vissersvrouw een moestuin en werd er met schepnetten op garnaal gevestigd. In het bakhuis in de tuin werd niet alleen brood gebakken, maar werden ook de garnalen gekookt en sprot gerookt."

Zeevette

De kleine visjes, krabben en zeesterren werden in de aalput bij het huis gegooid, om te vergaan tot compost. Dat zeevette werd in de moestuin verdeeld als mest, om de grond vruchtbaarder te maken. Niks ging zo verloren. "En het stonk ook minder, als je het in een put gooid", lacht Beun. "In de tuin

stond naast het bakhuis vaak een toilet, met een groene deur met een hartje erin. In de tuin liepen kippen. De Westkust staat bekend om zijn garnaalvissers te paard, maar wie niet genoeg geld had voor een paard, viste met een ezel."

Vissershuisen zijn door hun charmante architectuur en grote tuinen makkelijk om te bouwen tot vakantiehuizen. "Dat de vissers een goede kennis van de sterren hadden, had ook zijn voordeel bij het bouwen van een huis. Ze oriënteerden hun woning op de poolster, zodat de voorzijde van het huis steevast de zuid- en zonzijde is. Zo was er een maximum aan zon en licht in huis. Daar profiteren de vakantiegangers vandaag nog van."

Een vissershuis herken je aan de witte muren, rode S-dakpannen, groene ramen en deuren en de zwarte peklaag onderaan de muur. "Die moest maken dat het vocht niet opsteeg."

Meermin voor Delvaux

De kunstenaars en schrijvers die de kust bezochten, waren vaak zeer gecharmeerd door de vissershuisjes. De impressionisten Pissarro en Baum schilderden ze en ook de Belgische kunstenaars Grard en Delvaux hielden van deze huisjes. George Grard ging er zelfs in eentje wonen. Toen Delvaux op bezoek kwam, schilderde hij een zee-meermin op de muur, die nog altijd te zien is. De gegoede burgerij die op vakantie kwam, volgde de

■ Vissershuisen waren zo in de mode, dat hele vakantieparken werden gebouwd in de stijl van de vissers, zoals hier in De Haan.

kunstenaren in hun bewondering. En ze lieten voor zichzelf in de duinen vakantieverblijven bouwen in de stijl van de vissershuisen. In de jaren '70 en '80 was het vissershuis zo'n rage, dat er hele vakantieparken mee werden volgebouwd, kijk maar naar Sunparks in Oostduinkerke. Maar ook in het begin van de 21ste

eeuw staat het vissershuis nog model, getuige het nieuwe vakantiepark SeaSide bij De Haan.

De hoogtijdagen van het vissershuisje met de groene luiken, begonnen in de 19de eeuw, zijn al vele decennia voorbij. Begin 20ste eeuw werd de visvangst professioneler, en verenigden vissers zich in havens als Nieuwpoort of Oostende. Daar bouwden architecten als Jacquard visserswoningen, maar die zagen er heel anders uit. Met een trapgevel van gele steen en blauwe luiken lijken ze meer op rijhuizen van gegoede burgers. Vissersfamilies hadden hun eigen boot, de sprotkerijen in visserscommunes als Nieuwpoort zorgden dat er altijd werk was. "Nu zijn er nog drie vissers over in de stad", zegt Hubert, visser op rust uit Nieuwpoort. "En de vissershuisen? Die verhuren we aan toeristen."

Vissershuisen zijn door hun charmante architectuur en grote tuinen makkelijk om te bouwen tot een vakantieverblijf

Tuzzetje Nieuwpoort

Vissersverleden

Dit huis werd gebouwd na de Eerste Wereldoorlog. Er woonden toen wel acht vissersfamilies in de Hoogstraat, zegt buurman Hubert, die vanaf zijn vijftiende uit vissen ging en het geheugen van de straat is. De architect van de vissershuisen hier, Jacquard, kwam uit Oostende. Nieuwpoort was toen een visserscommune.

Maritieme sfeer

Denk aan het wit van meeuwen, warme zandkleur en azuurblauwe terrasstoelen. Tuzzetje is een vissershuis met heimwee naar de zee. Met een reddingsboei, oude scheepslamp, een houten vuurtoren en een glas met schelpen krijg je meteen zin om naar zee te trekken. Dat kan met een houten bolderkar, waarin iedereen zijn strand-

spullen kwijt kan. Het klaterende water van de fontein in de kleine vijver, waar visjes rondzwemmen, zorgt in de tuin voor de nodige zen. Neem de trap naar boven en je loopt langs *Lucht en water* van Escher, een schilderij waarop zwarte vogels in een witte lucht overvloeien in een zwarte zee van witte vissen.

Beoordeling

Stemmig en stijlvol vissershuis. Klop bij buurman Hubert aan, en hij vertelt je alles over het vissersleven van toen.

Praktisch

Voor 6 personen, vanaf 674 euro per weekend, 781 euro per week. Bed- en badlinnen, kosten, schoonmaak inbegrepen. www.belvilla.be

SeaSide De Haan

Vissersverleden

Waar nu de vissershuisjes staan, stond vroeger de vissershut van Mong de Vos. Zijn standbeeld groet je op weg naar het strand. De ouders van Mong waren duinenboertjes. Reeds vroeg ging Mong samen met zijn vader het strand afschrijven, zoekend naar stukken visnet, een baal katoen of tonnen al dan niet gevuld met wijn. De specialiteit van Mong was vis stelen die nog onder water aan de haken hing. Hij moest dat doen voor het water

zich terugtrok - de geruchten zeggen dat hij naakt in het water de vis ging stelen. Hij werd op een dag uit de gemeenschap gestoten en ging in een kleine vissershut wonen waar nu het gehucht Vosseslag ligt. Toen een rivaliserende strandjutter, Julle, in verdachte omstandigheden stierf, werd Mong zonder vorm van proces op de brandstapel bij het strand van Vosseslag terechtgesteld.

Maritieme sfeer

Alleen het exterieur, de rode pannen en witte muren herinneren aan de vissershuisjes van de 19de eeuw. Het interieur, met wifi, flatscreen en vaatwasser, is puur 21ste-eeuws.

Beoordeling

Seaside 45 is een vissershuis van de laatste generatie, praktisch en modern.

Praktisch

Tot 6 personen, vanaf 619 euro per weekend, 864 euro per week. Boeken? BE-8420-20 bij www.belvilla.be